

Veterinärdagarna närmar sig

I början av december träffas vi igen på Veterinärdagarna. Det populära avsnittet Uppdatera praktiken arrangeras för tredje gången på onsdagen, nu med temat laboratoriediagnostik för hästar, smådjur och nötkreatur. Avsnittet bjuder även på aktuell information om hälso- och sjukvårdssystemet för pälsdjur. Under onsdagen arrangeras även heldagsprogrammet Vetenskap och forskning, med teman kring vetenskaplig kommunikation och popularisering av vetenskap. I avsnittet Affärsverksamhet behandlas livslångt lärande när det gäller veterinärens expertis.

Som aktuella teman har vi dels valt information om den reviderade lagstiftningen om medicinsk behandling av djur och dels synpunkter på arbetshälsa och säkerhet i arbetet hos veterinärer. Lagstiftningen om medicinsk behandling av djur berör en stor del av veterinärerna och ändringarna i överlåtelsen av läkemedel kan innebära ändringar även när det gäller veterinärernas befattningsbeskrivningar och deras autonoma yrkesställning. Endast veterinärer kan diagnosticera sjukdomar hos djur och ordinera vård. Samtidigt har veterinärerna ett ansvar för folkhälsan vid sjukdomsskyddet och produktionen av säkra livsmedel.

Kari Reijula, forskningsprofessor vid Arbetshälsoinstitutet, föreläser om säkerhet i arbetet. Han tilldelades priset för årets arbetshälsoinsats 2013 och han har samarbetat med veterinärkåren under en lång tid. Efter sex års universitetsstudier är det rätt sällsynt att utföra ett lika tungt arbete, både fysiskt och mentalt, som veterinärerna gör. Arbetet är ofta smutsigt och det utförs under tröttsamma jourperioder. Under jourperioderna måste man vaka och samtidigt köra bil när man är trött – i snitt 32 000 kilometer om året. Vid arbete med stora djur är olycksrisken påtaglig. I vilket annat yrke har man jour hela veckoslutet och fortsätter med en normal arbetsvecka efter det? Och vilka långtidsverkningar har ett sådant arbete på veterinärens hälsa?

Eftersom merparten av unga veterinärer är kvinnor, bör även specialarrangemang under graviditeten beaktas. Vi behöver inga fler situationer där en häst sparkar en gravid veterinär i magen eller där man utsätts för farliga ämnen eller mikrober som skadar fostret. Zoonoser utgör alltid en risk i veterinärens arbete, men ändå förbises denna lätt. Läkare och sjukvårdare har ytterst noggranna förhållningsregler vid till exempel så kallade blodarbetsolyckor. Vi opererar kor och hjälper till vid förlossningar utan vare sig bekymmer eller handskar. I en australiensisk kartläggning berättade fyra procent av veterinärerna att de blivit smittade med en zoonotisk sjukdom, men zoonoserna stod endast för tio procent av alla arbetsolyckor eller arbetsrelaterade sjukdomar. Även om prevalensen för allvarliga zoonoser är låg så måste veterinärerna vara på sin vakt. En tidig identifiering av symptom hos djur och god hygien är nyckeln till att minska zoonosrisken. Veterinärerna torde i regel ha rätt goda kunskaper om zoonoser, men själv kan jag inte bedöma riskerna hos skadliga ämnen, till exempel, olika läkemedel eller lösningsmedel, särskilt väl.

Även veterinären har rätt till ett effektivt arbetarskydd, men företagshälsovården har ofta bristfälliga uppgifter om särdragen i veterinärarbetet och vilka riskfaktorer som förekommer vid de olika arbetsuppgifterna. Hur kan vi förbättra arbetssäkerheten för veterinärer? Detta diskuteras i december på professor Reijulas föreläsning.

Välkommen till Veterinärdagarna!

Maria Kareskoski

Ordförande för utbildningsutskottet vid Finlands Veterinärförbund

Reijo Jokivuori